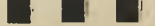

תמונות אלה היו כל הסיפור של במוחם ציוו לנו את החיים.

הרגע הדרמטי השני היה בעת ביקור שערכנו בבית-חולים צבאי מצרי. פתאום נכנסה לחדר קצינת-רפואה מצרית, שפרצה בבכי כששמעה שאנחנו מישראל. כשנרגעה סיפרה כי אחיה היה אחד משני טייסים מצריים שמתו הופל בשנת 1972 מעל התעלה והם צנחו בשטח שבידי ישראל. היא שמעה בזמנו שהם חיים עדיין ונמצאים בישראל. ביקשה שנברר עבורה אם אחיה אומנם חי בישראל.

פתאום הרגשתי את חוסר הטעם בכל הבריבורים האלה שנשמעו תמיד אצלנו על כך שבעיני המצרים אין ערך לחייהם אדם ושלא איכפת להם כמה מחייליהם נהרגים במלחמות. הנה, אחיה של הקצינה, נעלם לפני חמש שנים, והיא עדיין מקווה שדברך פלא הוא עדיין חי אצלנו.

יש כפי שלמה סתר אלף ואחד סיי פורים על חוויות ופכים קטנים מחיי היום-יום בתקופת שהותו במצריים. כל אחד מהם מקפל בתוכו מוסר-השכל המס-ביר את תהליך הפיכתו לאיש המאמין בשלום. הנה כמה מהם.

במנה-האום, מספר שלמה, פגשתי פקידת-קבלה נחמדה בשם אימאן, שמצאה חן בעיניי. החלטתי לחזר אחריה. עשיתי זאת בטאקט ובעדינות, שכן במצריים לא מקובל לחזר בגלוי אחרי נשים. יום אחד היא קיבלה את פניי במישפט: שלמה, איפה היית? התגעעתי אליך מאוד.

זה עודד אותי לשאול אותה: מה, דעתך שנפגש אחרי סיום העבודה?

אנשי-ביטחון ישראליים מצלמים חשפנית אנגליה ב"מנה האום" מה תגיד האשה בבית?

כמעט חנוק, הוא נתן לי רשות מיוחדת. שאף אחד לפני לא קיבל במועדון-הלילה של שרתון: להסיר את מעילי. אבל בתנאי שאענוב עניבה.

מולי ישבה פרופסורית מצרית. ניגשתי אליה וביקשתי ממנה לענוב את העניבה לצווארי. היא נענתה ברצון. כרעתי ברכ לפניה והיא ענבה לי את העניבה. אתה רואה? היא אמרה לי, למרות שאנחנו אויבים, אני נוגעת בכך וזה דווקא די נעים.

כולם מסביב לשולחן פרצו בצחוק רועם.

אנשי-הביטחון שליוו אותנו בשבוע עות הראשונים הירשו לנו לצלם חיי לים מצריים, מספר שלמה. אבל יום אחד, כשיצאתי לנמל-התעופה של קאהיר, מצאתי דרך איך לעשות זאת. ראיתי קבוצה של חיילים מצריים המושים, ש-איבטחו את מטוס אדקוט שנחת בנמל. ביקשתי רשות להצטלם בחברתם. הרשות ניתנה לי.

הם לא היו החיילים הכי מטופחים בעולם. אחד נעל נעליים ללא שרובים. הנות מכנסיו של השני היתה פתוחה. אבל היו חביבים באופן יוצא מהכלל. כששמעו שאני ישראלי, הם רצו לדעת רק דבר אחד: מה, חושבים בישראל על החייל המצרי?

עניתי להם: אנחנו מעריכים את הייל המצרי כחייל אמיץ-לב, האהוב את מולדתו ואינו מפונק - כלומר, בעל כוח סבל רב.

דומני ששום מדליה שהיו מעניקים להם מפקדי הצבא המצרי, לא היתה עשה אותם כל כך מאושרים, כמו שעשו כמה המילים שאמרת להם. אפשר לראות זאת בתמונה.

כשעברנו באיסמעיליה, ראינו לא פעם טנקים מצריים מסוג ט-62. טנק כזה דפק את הטנק שלי במלחמת יום-הכיפורים. כשראיתי את הטנקים האלה, שמראם בל-כד עורר בי קודם לכן חלחלה, ידעתי בדיוק מה אני רוצה לעשות כשאחזור לישראל: לקחת את החברה מהחטיבה שלי, לנסוע באוטובוסים לקאהיר, ולעבור ככה באיסמעיליה בין טנקי ה-62 המצריים. לא צריך יותר מזה. זה בלבד היה מפרק את כל המתח שהצטבר בתוכנו בי-משך עשרות השנים האחרונות.

בעלת טור, הכותבת על עניינים סוציאליים יבעד שחרור האשה המצרית. היא טוענת בגלוי: לא איכפת לי מה אומרים עלי. אני עושה מה שבא לי, והמזל שלי היה שבאותו בוקר בא לה במקרה עלי.

"דעומת זאת", נזכר סתר, הפלי-אה אותי התנהגותם של אנשי-הביטחון הישראליים במצריים. באחד ה-ערבים, כשצילמתי את מופע החשפנות שנערך לכבוד יום נשואיו של הגנרל סילאסו, הבחנתי בשולחן סביבו ישבו אנשי-ביטחון ישראלים בחליפות כהות, ש-צפו במופע החשפנות מקרוב וצילמו אותו. הבעות-פניהם לא הסתירו את הנאתם.

כשביקשתי לצלם אותם מצלמים את החשפנית הבריטית, הם צעקו לעברי כי מקהלה: אל תצלם! אחד מהם ניגש אלי ואמר: תן את הפילם, אני מדבר אליך בטובות, אבל יש גם שיטות אחרות. השבתי לו: איפה אתה נמצא? את היסגנון הזה לא שומעים פה!

אנשי-הביטחון המצריים יצאו מגידרם כדי להתנהג עמנו בלבביות ובנימוס. על כל בקשה היו משיבים, בבליו, כשאסרו עלינו משהו עשו זאת בשיא האדיבות והעדינות. חששם של אנשי-הביטחון הישראליים לא נבע מטעמי-ביטחון, שהרי כולם במצריים ידעו את תפקידם. הם חששו כנראה מה יאמרו נשותיהם בבית כשיראו את הבעות פניהם למראה החש-פנית.

בלילה אחר הלכנו לחנות בהופעתה של נגואה פואד, גדולת הרקדניות המזרחיות של מצריים, שהופיעה במועדון-הלילה של מלון שרתון בקאהיר. הכניסה למרדון מותרת רק בחליפות-ערב ובעניבות. לי לא היתה חליפה וגם לא עניבה. מעולם לא ענבתי עניבה.

התכרבלתי היטב במעילי, וכיפתרתי אותו כך שלא יבחינו כמה שחסר מתחתיו. התישבתי ליד מארחנו, מנהל-האירועים של המלון. הוא היה אדיב והומין עבורי ארוחת-ערב. הגיע מלצר מהודר והגיש לי טיפס כסף. מתחת למפית היתה מונחת שם עניבה.

גדהמתי, איך הוא ראה שנכנסתי בלי עניבה? שאלתי את מארחי.

זה המקצוע שלו, לראות דברים כאלה, הוא השיב. אתה לא מוכרח לענוב אותה, אבל שים אותה לפחות על הצוואר. עשיתי כמיצויותו.

אחרי-כך, כשהחלה נגואה לרקוד, רצתי תי לצלם אותה. זה לא פייר, אמרתי למארחי, היא רוקדת כמעט ערומה ואני

ארון חלד צה"ל בגבול אזור ההפרדה בסיני, במוחם ציוו לנו את החיים.

יום אחד, נזכר שלמה, כשפיתחתי סרטים במעבדת-הצילום של מערכת אחר-אלי, הייתי במצברוח מרומם. בחדר הכניסה ישבו כמה עתונאיות מצ-ריות. אחת מהן, סאלוה עסיפי, הפליטה לעברי: אתה כזה נחמד, שבא לי לנשק אותך. אבל היא לא עשתה את זה. עשיתי זאת במקומה. ניגשתי אליה ונשקתי על לחיה. היא פרצה בצחוק יחד עם כל העת-נאיות שבחברתה.

אמרתי לה: קודם זה היה באופן ספונטאני. אבל כיוון שאנחנו לא רק בני-אדם אלא גם עתונאים, בואי ננציח את הנשיקה שלנו.

מסרתי את מצלמתי האוטומטית לאחד העתונאים בחדר והוא הנציח את כל שלבי הנשיקה המשוחזרת שלנו. רק אחרי-כך הסתבר לי כיצד הסכימה סאלוה לצעד כה נועז מצדי. סאלוה היא גרושה הדר גלת בשווייזקויות לנשים במצריים. היא

היא נראתה מופתעת והגיבה מיד: זה בלתי אפשרי. קראת עתונים? תסתכל כמה בניו קשוח!

אמרתי לה: אל תשימי לב, תראי את הכותרות מחר. יהיו כותרות הרבה יותר טובות.

למחרת היא קיבלה את פני בצהלה: שלמה, צדקת. יש כותרות טובות בעת-רים. הפעם היא גילתה מעט נכונות לפגוש אותי למחרת. אבל ביום המחר שוב קדרו פניה: שלמה, זה בלתי אפשרי. תקרא את העתונות. אתם לא מגלים גמישות. ההצהרות שהשמיעו דיין ובגין לא איפ-שרו לי לפגוש את אימאן ביחידות. כש-עובנו את מנה-האום השארתי לה מזכרת חולצה חדשה שקניתי ערב נסיעתי למצ-ריום. היא החזירה לי במתנה פסלון קטן. עכשיו אני יושב ומצפה שיהיו כותרות טובות בעתונים, כדי שאוכל אולי לפגוש יום אחד את אימאן ביחידות.

תמונה